

Tentamen i TMV206

Lösningarna skall presenteras på ett sådant sätt att räkningar och resonemang blir lätta att följa. Motivera dina svar. Gränser är 20 för betyg 3, 30 för betyg 4 samt 40 för betyg 5. Tentan har maximalt 50 poäng, därtill kommer poäng från MapleTA (max 4 poäng). Poängen per uppgift bör ses som ungefärlig, hänsyn tas också till tentans helhetsintryck.

1. På denna uppgift ska enbart svar ges. En poäng per deluppgift.

- Finn en (nollskild) vektor ortogonal mot både $(1, 2, 3)^T$ och $(1, 0, -2)^T$.
- Ge normalen till planet som bestäms av ekvationen $7x + y + 5z = -1$.
- Projicera vektorn $(2, 2, 1)^T$ ortogonalt på linjen som spänns upp av vektorn $(2, -1, 2)^T$.
- Bestäm skärningspunkten för linjerna $L_1(t) = (1, 2) + t(0, 1)$, $L_2(s) = (4, 1) + s(2, -1)$.
- Beräkna A^4v om vi vet att v är en egenvektor till matrisen A med egenvärde -1 . Svaret får innehålla v .
- Beräkna determinanten för följande matris: $A = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ -1 & 4 \end{pmatrix}$

6p

2. Varje påstående ska besvaras med sant eller falskt. Rätt svar ger $1p$, fel svar ger $-1p$ (inget svar ger $0p$). Man kan inte få mindre än 0 poäng på hela uppgiften.

- Om A är en matris så är A^2 alltid definierad.
- Om A och B är två inverterbara $n \times n$ matriser så är $A + B$ också inverterbar.
- Om v och u är två ortogonala vektorer så är $v \cdot u = 0$.
- Om v, u, w är en högerorienterad trippel av vektorer i \mathbb{R}^3 så är u, v, w också högerorienterad.
- Vektorparet $(1, 5)^T$ och $(5, 1)^T$ utgör en bas för \mathbb{R}^2 .
- För skalärprodukten gäller alltid att $\mathbf{v} \cdot \mathbf{u} = \mathbf{u} \cdot \mathbf{v}$.

6p

3. Låt H vara planet definierat av $x + 2y + 3z = 6$. Bestäm avståndet från H till punkten $P = (0, -1, -2)$.

6p

4. Om vi har fyra olika punkter i rummet så kan tre olika situationer uppstå:

- De fyra punkterna bildar hörnet på ett parallelogram (och ligger då i samma plan).
- De fyra punkterna ligger i ett plan, men bildar inte hörnen på ett parallelogram.
- De fyra punkterna ligger inte i samma plan (deras hörn ger då en tetraeder med positiv volym).

a) Låt $(2, 3, 4)$, $(3, 3, 4)$, $(2, 4, 4)$ och $(2, 3, 5)$ vara de fyra punkterna. Bestäm vilken av de olika situationerna som stämmer i detta fall.

b) Svara därefter på den av nedanstående problem som motsvarar din situation.

- Om de bildar ett parallelogram, beräkna parallelogrammets area.
- Om de inte gör det men ligger i ett plan, ge planets ekvation.
- Om de inte ligger i samma plan, bestäm volymen av tetraedern som de fyra punkterna bildar (en tetraeders volym är $1/6$ av volymen hos parallelepipedens som spänns upp av de tre sidorna som utgår från ett hörn i tetraedern).

6p

5. Bestäm för varje värde på a de möjliga lösningarna till följande ekvationssystem:

$$\begin{cases} x_1 & + & x_3 & = & 4 \\ x_1 & + & (a-1)x_2 & + & (2-a)x_3 & = & 0 \\ 2x_1 & + & ax_2 & + & 3x_3 & = & 6 \end{cases}$$

7p

6. Låt

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 4 & 1 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

a) Om $C = AB$, bestäm C^{-1} .

b) Lös ekvationen $ABx = v$ där $v = (-1, 1, 0)^T$

6p

7. Låt

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 3 & 1 \end{pmatrix}.$$

Beräkna A^{20} . Heltalspotenser behöver inte räknas ut (så det är ok att svaret innehåller exempelvis $5^9\sqrt{3}$).

6p

8. Låt \mathbf{u} och \mathbf{v} vara två vektorer. Visa att $\frac{|\mathbf{u}|^2 + |\mathbf{v}|^2}{2} \geq \mathbf{u} \cdot \mathbf{v}$.

Tips: Undersök $(\mathbf{u} - \mathbf{v}) \cdot (\mathbf{u} - \mathbf{v})$.

7p